

ZURNAL 6

UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI ROČNÍK 21

• 4. listopadu 2011

V čísle:

Třetí kongres českých slavistů • Moravskoslezské dny • O olomoucké germanistice v německém rozhlasu • Mistryně světa v raftingu pracuje na UP • Rozhovor s Jiřím Suchým • Z výzkumu mohylového pohřebiště • Kreativní svět fyziologie • Na studijním pobytu v Bernu: švýcarské zmatení jazyků • Představujeme nové profesory UP

• Univerzita Palackého znovu obnovila unikátní historické hradební zahrady. Po rozsáhlých sadových a parkových úpravách znovu ožily 19. října. Nejen studenti tak jistě ocení, že se po letech opět otevřel také průchod z Křížkovského ulice do Bezručových sadů.

(Více informací najdete na str. 10)

-red-, foto -mo- ▶

Dar paní Josefiny Napravilové umožnil získat stipendium dalším posluchačům Lékařské fakulty UP

■ Další dvě studentky Lékařské fakulty UP letos získaly stipendium Josefiny Napravilové. V prvním případě předala LF poukázku na finanční obnos ve výši 30 tisíc korun nejlepší absolventce již MUDr. Marcela Hladné v rámci promoce. V druhém případě si šek na 20 tisíc korun převzala 25. října z rukou děkana fakulty prof. Milana Koláře posluchačka oboru Všeobecné lékařství Hana Jugová v průběhu jednání Akademického senátu LF UP.

„Docela složitě jsem se rozhodovala, jestli budu studovat medicínu. Kromě Lékařské fakulty jsem se totiž dostala také na Právnickou

Jedno ze stipendií Josefiny Napravilové předal děkan LF prof. Milan Kolář studentce Všeobecného lékařství Haně Jugové

fakultu. Ke studiu medicíny jsem se pak rozhodla v době, kdy jsem byla pacientkou Fakultní nemocnice Olomouc. Měla jsem možnost vidět lékaře, sestry i ostatní zdravotnický personál, jak jsou svou prací zaujatí. Bylo na nich vidět, že pomocí druhým lidem žijí. Tehdy jsem se rozhodla, že budu studovat Lékařskou fakultu, i když by mne bavilo studovat asi obojí,“ sdělila Žurnálu UP Hana Jugová, která absolvovala první ročník studia s průměrem 1,00. „Ke studiu jsem nastoupila s velkými obavami, že to nezvládnou. Dnes jsem spokojena. Ráda bych poděkovala Lékařské fakultě, studuje se mi tu velmi dobře,“ dodala Hana Jugová, která za studiem medicíny dojíždí do Olomouce z Šumperku.

V životě Josefiny Napravilové hrály důležitou roli děti, studenti a láska k vlasti a demokracii.

Tato žena, jejímž životním údělem je pomoc, solidárnost a věrnost demokratickým principům, pomáhala za pražského povstání s nasazením vlastního života ošetřovat raněné, v dalších květnových dnech pracovala ve stanici Červeného kříže a začala se zajímat o osudy hledaných českých dětí. A s úspěchem. Našla čtyřicet českých dětí, které dopravila domů. Mj. také proto jí prezident ČR předal 28. 10. 2009 státní ocenění – Řád Tomáše Garrigua Masaryka jako vyznamenání osob, které se vynikajícím způsobem zasloužily o rozvoj demokracie, humanity a lidská práva.

Myšlenka finančně podpořit studia budoucích českých lékařů se zrodila po návratu z jejího mnohaletého pobytu v Kanadě, odkud se v roce 1994 přestěhovala zpět do ČR. Podle svých slov byla nemile překvapena stavem českého zdravotnictví, a protože shodou okolností

Dokončení na str. 6

Schola ludus na Fakultě zdravotnických věd UP

■ Především setkání studentů a pedagogů v jiném, než pracovním prostředí, byl určen „Den Fakulty zdravotnických věd UP“, který se usku-

tečnil 26. října v Kapli Božího Těla Uměleckého centra UP. Vedení fakulty v čele s děkankou doc. Janou Marečkovou se zde sešlo s akademickou obcí s cílem nejen načerpat aktuální informace z vybraných oblastí akademického života fakulty, ale také využít příležitosti ke společenskému setkání, diskusi a prezentacím jednotlivých oborů v duchu motto „schola ludus“.

„V uplynulých etapě vzniku a vývoje fakulty jsme dosud v rámci jednotlivých pracovišť bu-

Dokončení na str. 9

Setkání knihovníků a studentů ve znamení fantasy

■ V Ústřední knihovně UP se 26. října konalo „Večerní čtení“ – neformální setkání věnované populárnímu, ovšem často podceňovanému žánru fantasy. Studenti se spolu s knihovníky podělili o své vlastní zážitky při četbě fantasy, popovídali si o oblíbených knihách a autorech od klasiky až po současnou českou literaturu, dotkli se spojení fantasy a filmu apod. Přišli fanoušci, znalci i lidé, kteří fantasy neznají, a všichni přispěli k příjemné atmosféře večera. Organizátoři věří, že se večer strávený hovorem o knihách všem účastníkům líbil a těší se na další setkání.

(Více na <http://www.facebook.com/knihovnaUP?sk=jj> -jj-, foto archiv KUP)

Třetí kongres českých slavistů

■ Ve dnech 14.–15. října se konal v prostorách sekce polské filologie Katedry slavistiky FF III. kongres českých slavistů na téma *Josef Dobrovský a problémy současné slavistiky*. Kongresu, organizovanému Českou asociací slavistů v čele s jejím předsedou, prof. Ivo Pospíšilem, DrSc., a výše uvedeným pracovištěm FF UP, zastoupeným zejména prof. Marií Sobotkovou, CSc., se účastnilo 67 slavistů z tu-

zemských i zahraničních slavistických pracovišť. Po plenárním zasedání, otevřeném děkanem FF UP doc. Jiřím Lachem a věnovaném současnému stavu české slavistiky, různým „úskalím“ slavistiky jako vědního oboru (ať už jazykovým a teritoriálním, nebo strukturalistickým a stalinistickým), slovenskému a polskému listáři J. Dobrovského a digitalizaci souhrnné bibliografie prací o Dobrovském, probíhalo jednání kongresu ve třech sekcích. Osobnost a dílo „patriarchy slavistiky“ J. Dobrovského byly připomínány ve všech sekcích. V literárněvědné sekci se tak dělo mj. komentářem k monografii amerického slavisty Edwarda L. Keenana zabývající se vazbami mezi J. Dobrovským a ruskou literární památkou Slovo o pluku Igorově, byla také věnována pozornost Dobrovskému a jeho inspirativnosti pro české svobodné zednáře a jeho kritičnosti vůči obrozenským literárním podvrhům; v jazykovědné sekci zazněly příspěvky oceňující přínos J. Dobrovského pro frazeologii a jazykovou stratifikaci, v kulturologické sekci se referovalo mj. o popularizaci odkazu J. Dobrovského v aktivitách obnovené Matice české. Další vystoupení demonstrovala značnou šíři tematicky, jež jsou současnou slavistikou „zastřešovány“ – od historické a areálové slavistiky přes genologii, komparatistiku, naratologii a další. Příspěvky prezentované na kongresu budou publikovány v příštím čísle vědeckého časopisu *Slavica litteraria*, vydávaného dvakrát ročně Masarykovou univerzitou Brno.

-if-, foto archiv kongresu

Zlatá medaile UP pro dr. Václava Klapala

Rektor UP prof. Miroslav Mašlán udělil Zlatou medaili Za zásluhy o rozvoj Univerzity Palackého PhDr. PaedDr. Václavu Klapalovi, Ph.D., odbornému asistentovi Ústavu pedagogiky a sociálních studií a předsedovi Akademického senátu PdF. Ocenění zásluh spojených s vedením Vysokoškolského odborového svazu na UP převzal dr. Klapal 20. října v rektorově pracovně.

-red-, foto -mo-

Univerzita Palackého patří opět k nejméně úspěšným žadatelům o projektovou podporu

■ Podpora ve výši téměř 430 mil. Kč získala UP pro svých 23 projektů, přijatých v rámci Operačního programu *Vzdělávání pro konkurenceschopnost*. Mezi 20 vysokými školami se tak stala nejméně úspěšným žadatelem v oblasti podpory 2.2 *Vysokoškolské vzdělávání (prioritní osa 2 Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj)*; její úspěšnost ve vztahu k podaným projektům činila více než 50 %.

V rámci výzvy byly podporovány zejména aktivity týkající se inovace studijních programů v souladu s požadavky znalostní ekonomiky a potřebami trhu práce prostřednictvím modularizace, zkvalitňování nabídky, kombinovaného a distančního studia, modernizace didaktických metod, realizace výuky v cizích jazycích, podpory podnikatelského přístupu, zapojení odborníků z praxe a zahraničí při vytváření a realizaci inovovaných studijních programů a další.

Z hlediska celkového počtu projektů si nejlépe vedly Přírodovědecká fakulta s devíti přijatými projekty, Filozofická fakulta, která uspěla s pěti a Lékařská fakulta se čtyřmi projekty. Podporu získaly také tři projekty Fakulty tělesné kultury, po jednom Pedagogická fakulta

a Rektorát UP. Největší objem schválené dotace si připsaly projekty „Rozvoj a inovace výuky ekologických oborů formou komplementárního propojení studijních programů Univerzity Palackého a Ostravské univerzity“ (RNDr. Tomáš Kuras, Ph.D., PŘF), „Inovace bohemistických studií v mezioborových kontextech“ (Mgr. Lenka Porřízková Lenka, FF) a „Inovace studijního oboru Rekologie v souladu s požadavky trhu práce“ (Mgr. Zdeněk Hamřík FTK).

Olomoucká univerzita se v rámci druhého termínu do této výzvy zapojila podáním 45 projektů. Výběrovou komisí MŠMT bylo k financování doporučeno celkem 92 projektů o celkovém objemu více než 2 370 mil. Kč.

Velena Mazochová

Přehled schválených projektů podle jednotlivých příjemců přináší následující tabulka (prvních pět příjemců):

Příjemce	Počet schválených projektů	Finanční objem schválených projektů (v Kč)
Univerzita Palackého	23	429 872 544,51
Masarykova univerzita	11	541 209 809,10
VUT v Brně	8	261 803 538,88
Mendelova univerzita v Brně	6	142 133 175,82
Technická univerzita v Liberci	6	84 142 137,45

Německý rozhlas natáčet na UP pořad o olomoucké germanistice

■ Ve dnech 17.–18. října navštívil Katedru germanistiky FF Detlev Berentzen, spisovatel a autor rozhlasových a televizních pořadů z Berlína (na snímku vlevo s prof. Ludvíkem Václavkem). Důvodem pro přátelskou návštěvu bylo natáčení rozhlasového pořadu o Katedře germanistiky

a jejím Centru pro výzkum německé moravské literatury, institucí, které jsou pravidelně oceňovány v evropském kontextu. Autor připravovaného dokumentu využije svůj pobyt k natočení rozhovorů s vyučujícími a studenty a k hlubšímu seznámení s prací v Centru pro výzkum německé moravské literatury. Připravený dokument uvede německý kanál SWR, program bude možné shlédnout také pod odkazem na stránkách Katedry germanistiky.

Autor ojedinelých dokumentů nebyl v Olomouci poprvé, zájem o osobnost německého autora Petera Härtlinga, který žil během druhé světové války v Olomouci a svůj vztah k Moravě (Olomouc a Brno) tematizuje ve svých knihách, sem přivedl Detlefa Berentzena již v roce 2005/2006.

(Více také na www.dberentzen.de.)

Mgr. Lukáš Motyčka, Ph.D.
foto archiv katedry

Stručně

■ **Kolegium rektora** na svém zasedání 19. října mělo na programu představení návrhu projektu „Univerzita Palackého – centrum vědy pro všechny“, institucionální rozvojový plán, výkonové ukazatele aj. ■ Katedra politologie a evropských studií FF UP ve spolupráci s partnery projektu Středomoravskou agenturou rozvoje venkova, MAS Horní Pomoraví, Moravskou vysokou školou Olomouc a Celostátní sítí pro venkov Ministerstva zemědělství ČR pořádala 20. října konferenci **Analyza venkova: nové otázky a výzvy** v Arcidiecézním muzeu. ■ Konfuciova akademie, Česko-čínská společnost, pobočka Olomouc a Katedra asijských studií FF zahájily 26. října 12. ročník **Měsíce čínské kultury**, letos s mottem *Opičí král* (Putování na západ).

■ V rámci cyklu Q 2011 uvedla 24. října Katedra hudební výchovy PdF **koncert hudebního souboru ISHA trio** (na snímku). ■ V budově Přírodovědecké fakulty se 25. října uskutečnila vernisáž výstavy fotografií **Mořský mikrosvět**, která seznamuje s osobitou krásou mořského planktonu. Kromě fotografovaných organismů prezentuje i moderní mikroskopické a mikrofoto grafické techniky využívané na PŘF UP.

-red-, foto -mo-

Moravskoslezské dny – nejen pro Moravu

Jubilejní XX. moravskoslezské dny pneumologie tentokrát zavítaly do historické Olomouce. Mezinárodní konference se konala ve dnech 7.–8. října a byla organizována Klinikou plicních nemocí a tuberkulózy FNOL a LF UP. Široce pojatý odborný program s řadou zahraničních hostů tradičně poskytl množství podnětných sdělení odrážejících současné trendy respirační medicíny nejen z klasické pneumologie, ale i z oblastí přesahujících rámec oboru. Každý ze 400 účastníků si tak mohl vybrat z bohaté nabídky témat podle svého zaměření.

Po slavnostním zahájení, jehož součástí bylo i požehnaní od olomouckého arcibiskupa Mons. Graubnera, odstartoval program konference blokem odborných sdělení věnovaných problematice bronchologie a chronické obstrukční plicní nemoci (CHOPN), onemocnění, jehož hlavním rysem je omezený průtok vzduchu v průduškách.

Hlavní blok konference, věnovaný respiračním infekcím, byl charakterizován mimo jiné vystoupením dvou vzácných zahraničních hostů z Itálie. Nově zvolený prezident Evropské respirační společnosti prof. Francesco Blasi z Milána vyzdvihl význam moderních makrolidových antibiotik v léčbě pneumokokových komunitních pneumonií, těžké sepsy a septického šoku. Druhý host bloku, prof. G. F. Tassi (Brescia), se věnoval podrobně možnostem torakoskopické léčby empyémů.

Firemní sympozia se tématicky zabývala bronchiálním astmatem a pneumoonkologií, které byl pak následujícího dne vyčleněn i samostatný blok. Diskutovány byly možnosti moderních cytostatik, biologické léčby i molekulárně genetické diagnostiky, včetně zhodnocení probíhajících multicentrických studií. Prof. V. Kolek (Olomouc) seznámil přítomné s výsledky léčby pemetrexedem (cytostatikem vyčleněným

Odborný program prvního dne uzavřel křest nové knihy „Pneumologie“ a kulturní program v podání zpěvačky Petry Janů

pro podávání v „Onkologických centrech“) na podkladě dat celostátního registru.

Velká pozornost byla také věnována sarkoidóze – nemoci, kterou se tradičně zabývají olomoucká výzkumná pracoviště. V pracovním bloku s názvem „Sarkoidóza – od genetiky ke kvalitě života“ vystoupil další zahraniční host doc. Gernot Zissel z německého Freiburgu, který mj. nastínil současné trendy dalšího výzkumu využívajícího rozsáhlé databáze pacientů z mnoha center v Evropě, jež v budoucnu umožní určit nejen další geny asociované se sarkoidózou, ale i změny epigenetiky. Olomoucká pracoviště (Klinika plicních nemocí ve spolupráci s Laboratoří imunogenomiky a imunoproteomiky) jsou důležitou součástí tohoto projektu studia sar-

K významným hostům sympozia patřil prezident Evropské respirační společnosti prof. Francesco Blasi z Milána (vpravo), kterého uvedl přednosta pořádající Kliniky plicních nemocí a tuberkulózy prof. Vítězslav Kolek (vlevo)

koidózy v celoevropském měřítku. V závěrečné sekci byl dán prostor hrudní chirurgii.

Po celý páteční den paralelně probíhala také standardně silně obsazená sesterská sekce, s bohatou aktivní účastí. Po oba dny také mohli zájemci navštívit několik workshopů. Jejich propojení s přednáškovou formou se jevílo jako šťastné a přitažlivé především pro mladé lékaře. Olomoucká konference svým prvoplánovým pojetím ukázala široké spektrum pneumologie jako moderního oboru, který je otevřen spolupráci a dalšímu vývoji klinické i experimentální medicíny.

MUDr. Stanislav Losse, zástupce přednosta pro léčebnou péči, Klinika plicních nemocí a tuberkulózy, foto archiv sympozia

Čtyřicet let od prvního komeziologického kolokvia

Ve dnech 12. a 13. října se v Uherském Brodě uskutečnilo XXVIII. mezinárodní komeziologické kolokvium, zaměřené tentokrát na téma „Komenský a soudobá politická teorie a praxe“. Účastníky z celého světa (Slovensko, Polsko, Německo, Rusko, Japonsko) pozdravil v úvodu setkání prostřednictvím předtočeného rozhovoru emeritní profesor Katedry filozofie FF UP Pavel Floss, jehož zásluhou se před čtyřiceti lety zrodila tradice setkávání komeziologů ze všech zemí – tehdejšího ne-svobodného i svobodného světa! – právě na Moravě (první léta v Přerově, poté v Uherském Brodě). Za olomouckou Filozofickou fakultu a její Katedru filozofie vystoupili dále dr. Jozef Matula se svou reflexí Spinozovy koncepce tolerance a politické filozofie a Mgr. Jan Čížek, jež referoval o vývoji myšlenky nenásilí a postoji k moci světa v Jednotě bratrské – od Chelčického až po Komenského. Trojici aktivně vystupujících za Univerzitu Palackého doplnil dr. Walerian Bugel z Katedry liturgické teologie CMTF s příspěvkem nazvaným „Politické dimenze církevních unií na příkladu memoriálu kyjevského pravoslavného metropolity Petra Moghily z r. 1644“.

Setkání komeziologických badatelů z celého světa nebylo přínosné jen z hlediska vzájemného obohacení se prostřednictvím referátů, jež na konferenci zazněly. Katedře filozofie FF se podařilo navázat spolupráci s německými badateli, příslušníky nejmladší generace tzv. bamberké školy (Jörg Schiller). Na kolokviu položené základy nového mezinárodního komeziologického projektu tak symbolicky navazují na desítky let trvající spolupráci průkopníků badání o Komenském v Olomouci a v Bamberku – Pavla Flosse a Erwina Schadela. -jč-

Mistryně světa v raftingu pracuje na Univerzitě Palackého

Vítěznu posádku na Mistrovství světa v raftingu v Kostarice vedla Mgr. Michaela Kratochvílová z oddělení vědy a výzkumu Přírodovědecké fakulty UP. Závod na řece Pacuara, který proběhl ve dnech 4.–10. října, se skládal ze čtyř disciplín a jedné kombináční. Šestičlenný český ženský raft získal zlato v té nejvzácnější, v kombinaci. Zlatý kov získal také ve slalomu, ve sjezdu byl druhý.

„Vyhrály jsme díky kolektivnímu duchu. S touto posádkou jezdím zhruba čtyři roky, svyžly jsme si na sebe a naučily se spolupracovat. Řekly jsme si, že chceme zvítězit a že to dokážeme,“ sdělila Žurnálu UP Mgr. Michaela Kratochvílová.

Mistrovství světa se může účastnit vždy pouze jedna posádka za konkrétní stát. „V Kostarice nám konkurovalo devatenáct zahraničních posádek, z čehož asi šest bylo skutečně velmi dobrých. Každý z těchto šesti raftů mohl vyhrát,“ dodala M. Kratochvílová. Jak dále uvedla, k raftingu se dostala díky sjezdu na divoké vodě. Stejně jako Štěpánka Hilgertová nebo Lukáš Pollert se i Michaela Kratochvílová totiž původně věnovala vodnímu slalomu. Vodáctví se věnuje asi od dvanácti let, prvního Mistrovství Evropy v raftingu se účastnila v Praze v roce 1999. Bylo to také vůbec poprvé, kdy se Mistrovství Evropy mohly účastnit ženské posádky.

Rafting je podle Mgr. Kratochvílové náročný pro velmi nepřirozený pohyb. „Člověk sedí na bočních válcích a jede směrem dolů. Nejenže vás bolí ruce, ale z tohoto nepřirozeného posedu hodně bolí také spodní část zad, stehna a zadek,“ popsala s úsměvem sportovní disciplínu Michaela Kratochvílová. „Jela jsem i Zambezi, to bylo hodně divoké. Je až nepředstavitelné, jaká masa vody se tam na vás valí. V Americe, na řece Gauley, kde jsem jela své první mistrovství světa, to pak bylo podobné. Řeka Pacuare v Kostarice je lehčí, ale velice důstojná řeka. Je mnohem vodnatější než řeky v ČR. Podle mého názoru je však bezpečnější než Zambezi, neboť v této řece nejsou ani krokodýli, ani hroši, a tak nejste v ohrožení života. Nevýhodou Pacuare však např. bylo, že má složitý přístup k břehu. Nachází se v údolí kaňonů a na start jsme chodily asi čtyři kilometry. Po sjezdu jsme pak musely jet hodinu a půl po proudu, abychom se mohly pohodlně dostat z vody ven,“ doplnila zkušená raftařka Mgr. Kratochvílová.

Příští rok se šestičlenná posádka z prostějovského klubu Tomi Remont chystá na Mistrovství Evropy na Lipno. „Pojedou se Čertovy proudy. Je to pro nás také výzva. Čertovy proudy jsou totiž skutečně čertovy. Víme, že to bude hodně náročný sjezd,“ sdělila závěrem Mgr. Michaela Kratochvílová.

Milada Hronová, foto archiv závodu

Žurnál na webu UP barevně

Chcete si přečíst nové číslo Žurnálu UP ještě před jeho vydáním v tištěné podobě?

Můžete: na webových stránkách UP

<http://www.upol.cz/skupiny/>

[verejnosti-a-mediim/zurnal-up/](http://www.upol.cz/skupiny/)

je každý čtvrtek v poledne zavěšováno aktuální číslo ve formátu PDF.

Centrum pro výzkum moravské německé literatury při Katedře germanistiky FF ve spolupráci s Českým rozhlasem Olomouc zve všechny příznivce německé kultury k poslechu **cyklu rozhlasových pořadů**

Německá Olomouc

Medailony o významných německy hovořících osobnostech z Olomouce budou vysílány **od 7. do 11. listopadu vždy ve 12.50** (premiéra), **22.45 a 5.50** (reprízy) na stanici **Český rozhlas 3 Vltava** v rámci vltavského dramaturgického cyklu „Rok německého jazyka“.

Katedra klasické filologie FF srdečně zve všechny zájemce z řad akademické obce i širší veřejnosti na **mezioborovou konferenci**

Pojetí kultu v judaismu, křesťanství a islámu mezi antikou a novověkem

Konference se bude konat v **posluchárně č. 232 Katedry klasické filologie FF** ve Vodární ul. č. 6 v **úterý 15. listopadu od 9.30 do 18 hodin**. V jejím rámci vystoupí odborníci z Českých zemí a Slovenska a představí svůj pohled na vývoj kultu ve třech hlavních monoteistických náboženstvích z perspektivy teologie, religionistiky i klasických studií.

Ústav speciálněpedagogických studií PdF UP pod záštitou děkanky prof. Libuše Ludíkové pořádá konferenci

Specifika edukace žáků se speciálními potřebami

7. listopadu od 10 hod.

aula Pedagogické fakulty UP (Žižkovo nám.5)
Více informací na www.upol.cz/kalendar/.

Tlumočnicko-překladatelská sekce Katedry anglistiky a amerikanistiky pořádá ve dnech **11.–12. listopadu mezinárodní konferenci**

Translation and Interpreting Forum 2011

s tématem „Teaching Translation and Interpreting Skills in the 21st Century“.
Informace na www.isapt.upol.cz/conference.

Přednáškový večer Spolku lékařů

Spolek lékařů v Olomouci a Ortopedická klinika FNOL a LF UP pořádají další z přednáškových večerů, tentokrát na téma *Regenerační medicína v ortopedii* (koordinátor doc. Jiří Gallo, Ph.D.). Koná se **ve středu 9. listopadu od 16.00 hodin v prostorách Teoretických ústavů LF UP**.

Ústav pedagogiky a sociálních studií na PdF pořádá **IX. ročník mezinárodní konference studentů doktorských studijních programů v oboru Pedagogika**

Aktuální problémy pedagogiky ve výzkumech studentů DSP IX

1. prosince v prostorách Pedagogické fakulty UP Účastníci mohou participovat i na metodologických semináři, který proběhne 30. listopadu. Podrobné informace včetně přihlášky jsou zveřejněny na adrese www.pedagogikadsp.cz.

ZURNAL
UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI
ČTĚTE • PIŠTE • KOMUNIKUJTE

S Jiřím Suchým o Jiřím Šlitrovi, Dimaforu a věčných časech

Životní jubileum jednoho z nejvýraznějších českých tvůrců Jiřího Suchého, který své 80. narozeniny oslavil uprostřed října v Olomouci, se rozhodla důstojně zvýraznit také Univerzita Palackého udělením čestné vědecké hodnosti *doctor honoris causa*. Ocenila tak jeho celoživotní multioborovou činnost v oblasti literatury a divadla. Jiří Suchý převzal čestný titul v Arcibiskupském paláci 19. října na slavnostním zasedání Vědecké rady UP a Vědeckých rad Pedagogické a Filozofické fakulty. Při této příležitosti poskytl Žurnálu UP následující rozhovor:

V těchto dnech vám mnoho lidí gratuluje k narozeninám. Co by vám popřál k jubileu Jiří Šlitr?

To si opravdu nedovolím odhadnout, on byl vždycky takovej nevyzpytatelnej. Dokázal člověka překvapit. Dokázal mi třeba po premiéře přinést do šatny, kde jsme normálně sedávali a kecali, růži. Což uznáte, když chlap chlapovi donese růži, tak je to poněkud bizarní. Takže těžko říct, co by si pro mě vymyslel. Jindy zase, když jsem vystupoval v Paříži, tak mi poslal telegram, ve kterém stálo „Přeji ti, aby tvůj neúspěch byl co nejmenší“. Takže kdoví, co by si vymyslel dnes.

Napsal pro vás Jiří Šlitr někdy píseň, která by se vám hned na první poslech nelíbila? Nebo naopak vy, napsal jste někdy text, který by se nelíbil jemu?

Ale jistě. Do hry Sekta jsem si například musel všechny písničky tvořit sám, protože on to odmítl, neboť se mu ta hra krajně nelíbila. V tomhle jsme k sobě byli vždycky upřímní. Mimochodem ty písničky, které jsem pro onu hru složil, nakonec zazněly v Národním divadle za doprovodu sedmdesátičlenného symfonického orchestru, takže uspěly. Určitě byly jeho písničky, které se mi líbily víc a které míň.

Dá se podle vás ještě před vydáním písničky odhadnout její úspěch či neúspěch?

Někdy jo, někdy ne. Někdy jsme se strefili, třeba když jsme napsali Terezu, tak jsme věděli, že to bude špičkové hit. Na druhou stranu, když jsme napsali Oči sněhem zaváté, tak jsme ji psali jako řadovou píseň a netušili jsme, že bude mít takový úspěch a pomůže Karlu Gottovi z devětačtyřicátého místa na první.

Jste ve své tvorbě ovlivnitelný? Nebo si tzv. jedete podle svého?

Ale ano, samozřejmě. Vždycky mě ovlivňovali Voskovec s Werichem, ale vliv na mě měl i Vítezslav Nezval a jeho poetismus. A dokonce jsem jeden čas napsal několik písní, kde mě silně ovlivnil Holan, což je až k neuvěření, protože on byl všechno, jen ne skladatel a já jsem byl komik. Ale takové věci jako Přibílí na vrata můj stín jsem opravdu psal v době, kdy jsem se důkladně seznámoval s jeho dílem. Takže ano, ovlivnitelný jsem (smích).

A v práci či v rodině jste to vy, kdo má poslední slovo?

Ne, tak to nemůžu říct. Doma takový režim určitě nemáme. V práci ještě jakžtakž ano, protože tam režíruju a bylo by dost smutný, kdyby o podobě inscenace rozhodoval někdo jinej (smích). Ale většinou i v divadle funguje všechno na základě dohody.

Celý život jste spjat s Divadlem Semafor, ale málokdo ví, jak vlastně onen název vznikl...

Když jsme uvažovali nad názvem s ohledem na to, že jsme byli divadlo malých forem, tak někdo přišel s nápadem, že bychom se jmenovali

Jiří Suchý, český divadelník, textař, básník, spisovatel, skladatel, hudebník, grafik, výtvarník a sběratel, spoluzakladatel legendárního Semaforu, pro nějž napsal 70 divadelních her, v mnohých hrál

a mnohé režiroval. (Člověk z pudy, Zuzana je sama doma, pásmo Jonáš a tingle-tangle, Kdyby tisíc klarinetů, Doktor Johann Faust atd.). Vytvořil více než tisíc písňových textů, z nichž mnohé zlidověly (sbírky Klokočí, Motýl, Pro kočku, Růže růžová a další). Je vnímán nejen jako textař, ale i básník, pro jehož tvorbu je charakteristická hravost, vtíp a nápaditá práce s jazykem. Platí to i pro jeho prozaické texty určenými pro divadlo nebo povídkové prózy. Pozoruhodná je i Suchého výtvarná tvorba, prezentována na více než 70 výstavách.

Také olomoucké kulturní prostředí 60. let zasáhlo hnutí divadel malých forem. S poetikou Semaforu se nadšeně ztotožňovali Pavel Dostál a Richard Pogoda, na konci 60. let i tehdy mladý herec – olomoucký rodák Jan Kanyza, a rozvíjeli ji v olomouckém DEX-klubu, který Dostál s Pogodou otevřeli v roce 1966. V Redutě pak (za dramaturga Pavla Dostála) vystoupila řada osobností se Semaforem spolupracujících. K osobním kontaktům došlo v 70. letech během opakovaných hostování Semaforu v Divadle v Hodolanech. Před sametovou revolucí byl Jiří Suchý hostem populárního festivalu Olomoucký tvarůžek: při této příležitosti mu olomoučtí organizátoři umožnili, po mnoha letech, živé vystoupení v Československém rozhlasu v pořadu Mikrofórum. V Olomouci i na univerzitě má Jiří Suchý ctižele soustředěně v Jonášklubu, podporoval vydávání časopisu Filozofické fakulty FLP revue.

Tvorba Jiřího Suchého je shrnuta ve dvaceti svazcích Encyklopedie Jiřího Suchého (Karolinum, Praha 1999–2005). Obsahuje padesátiletou tvorbu autora pro divadlo, rozhlas, film i televizi

Za svou činnost Jiří Suchý obdržel mnohá ocenění, mj. Medaili Za zásluhy II. stupně (1995), Čestnou medaili T. G. Masaryka (1998), Cenu Thálie (2001), Doctor honoris causa – JAMU, Cenu Ministerstva kultury (2005), stal se nositelem Ceny Jaroslava Seiferta (2005).

Dokončení na str. 5

Dimafor. A mně to připadalo divný a blbý – „Jdi do Dimaforu“, že jo? I když tam byly obsaženy ty MALÝ FORmy. Protože jsme chtěli dělat různé věci – dětské divadlo, divadlo poezie, koncerty atd., tak jsem si říkal, že to nějak naplníme a nazval jsem to nakonec „Sedm malých forem“. Tedy proto Semafor.

Napadlo vás po odchodu z vedení Semaforu, že se do jeho čela ještě někdy vrátíte?

Tehdy jsem v divadle dál působil jako řadový člen. Z vedení Semaforu jsem odešel z toho důvodu, že jsem byl upozorněn, že za tři dny přijde pogrom na ředitele nestraníky a že je budou vylučovat z divadel. A tak jsem se vzdal ředitelování, takže mě vzali na milost a nechali i nadále v divadle jako řadového člena, kde už jsem tolik nevyčínal.

Myslel jste si tedy, že éra socialismu dřív nebo později skončí a vy se vrátíte do funkce?

O tom jsem byl hluboce přesvědčený a vždy jsem pochyboval o tom, že to bude na věčné časy a nikdy jinak.

Máte za sebou téměř šedesát let v divadle. Jak se liší dnešní diváci a návštěvníci divadla před dvaceti čtyřiceti lety?

Když jsme začínali, tak první desetiletí jsme byli divadlem, které okupovala hlavně mládež, učni, středoškoláci a studenti vysokých škol, protože jsme hráli jazz a další věci, které nebyly moc doporučovány. Potom v sedmdesátých a osmdesátých letech, v době normalizace, k nám chodili lidé a říkali, že jdou nadejchat čerstvého vzduchu. To byl útek před politikou. Pak, těsně po převratu jsme měli období, kdy čerstvej vzduch byl najeďnou všude, ale postupně se to začalo vracet a dnes můžu říct, že máme vystaráno.

Býváte ještě někdy opřed vystoupením nervózní?

To už ani ne. I když třeba před premiérou se malinko nejistý pocit objeví vždy. Ale není to taková opravdová tréma, jakou jsem míval kdysi.

Když se řekne Slaný, tak co se vám vybaví? (ve Slaném strávil J. Suchý vojenskou službu, pozn. aut.)

(smích) Tak samozřejmě dva roky vojny. Na tu nemám vůbec zlé vzpomínky. Měl jsem totiž placaté nohy, tak mě šoupli do kanceláře, dokonce

Slavnostní akt udělení titulu doctor honoris causa se konal 19. října v olomouckém Arcibiskupském paláci za účasti významných hostů. Byla mezi nimi i dlouholetá divadelní partnerka Jiřího Suchého Jitka Molavcová.

rovnou na operační oddělení divize. Tehdy jsem byl docela slušnej chlapec, takže si mě rychle oblíbili i tamní oficiři. Dokonce se dvěma jsem i kamarádil, ačkoli jsem začínal jako vojín. Službu jsem si pestřil tím, že jsem začal psát první texty a první melodie. Některé z nich dávám k dobru při vystoupeních i dnes.

Připravil Ondřej Martínek, foto Marek Otava

Výstava a katalog s prostým názvem: Jiří Suchý

K osmdesátinám Jiřího Suchého uspořádalo Vlastivědné muzeum v Olomouci výstavu s názvem „Jiří Suchý“, představující životní dráhu a uměleckou tvorbu člověka, který se nesmazatelně zapsal do povědomí několika generací diváků, posluchačů a čtenářů. K výstavě, která potrvá až do 29. ledna 2012 a k jejímž partnerům patří i Univerzita Palackého, byl vydán stejnojmenný reprezentativní katalog, na jehož vzniku se výrazně podílelo Vydavatelství UP. Ve spolupráci s odpovědnou redaktorkou Renátou Fífkovou z Vlastivědného muzea Olomouc byla z postupně dodávaných materiálů celá publikace vytvořena právě v univerzitním vydavatelství. Grafickou úpravu, návrh obálky a sazbu měla na starosti vedoucí polygrafického střediska VUP Monika Prokopová-Reichlová, která také zajišťovala spolupráci s externí tiskárnou.

Katalog obsahuje mimo jiné dobové ohlasy, množství archivních fotografií i gratulace, které oslavenci zaslaly významné osobnosti české kultury a vědy – např. Václav Havel, Jiří Menzel, Miloš Forman, Karel Gott a další.

-red-

Oznámení + Pozvánky

Societas cognitorum – Sdružení profesorů Filozofické fakulty UP a Katedra historie FF (seminář Osobnosti české historiografie) si vás dovolují pozvat k setkání

Pocta docentu Janu Bystřickému

11. listopadu od 10 hodin

Kaple Božího Těla, Umělecké centrum UP

V čase 11 hodin 11 minut bude představena monografie **Jan Bystřický – Stanislav Červenka: Olomoucké horologium**. V programu vystoupí J. Jařab, I. Hlavaček, J. Miller, L. Hrabova, J. Oppeltová, S. Červenka, T. Bistřický, H. Dziková. Programem provází I. Barteček. Hudební vystoupení: Marika Žáková – zpěv, Helena Fialová – klavír.

Moravsko-slezská křesťanská akademie Olomouc ve spolupráci s FF UP a Vysokoškolským katolickým hnutím Olomouc zve

na přednášku **prof. Tomáše Halíka, Th.D.**

(Filozofická fakulta UK Praha)

Křesťanské hodnoty?

16. listopadu v 17.00

Aule Filozofické fakulty UP

Od 19.00 se v Kostece Panny Marie Sněžné koná studentská mše k výročí 17. listopadu celebrovaná prof. Tomášem Halíkem.

Katedra divadelních, filmových a mediálních studií, Filozofická fakulta UP a Teatrológická společnost srdečně zvou na **konferenci**

Česká divadelní historiografie na rozcestí?

Setkání teatrologů z celé České republiky se uskuteční **ve filmovém sále Uměleckého centra UP 10. listopadu**.

Program viz www.upol.cz/kalendar/.

Katedra divadelních, filmových a mediálních studií FF UP pořádá **konferenci**

O divadle na Moravě a ve Slezsku V

11. listopadu ve filmovém sále

Uměleckého centra UP

Program viz www.upol.cz/kalendar/.

Katedra bohemistiky zve v rámci letošního cyklu Mediální teorie a praxe na přednášku a diskuzi na téma

Média a public relations Vzájemné vztahy a ovlivnění

8. listopadu od 11.30 hodin

Aula Filozofické fakulty UP

Přednášet bude PhDr. Denisa Kasl Kollmanová, Ph.D., vedoucí Katedry marketingové komunikace a PR FSV UK.

Promoce absolventů Přírodovědecké fakulty UP

Promoce absolventů bakalářských studijních programů PŘF se uskuteční **ve středu 9. listopadu**, pro absolventy navazujících magisterských studijních programů PŘF **ve čtvrtek 10. listopadu** vždy **v aule Přírodovědecké fakulty UP**.

Podrobný harmonogram je k dispozici na www.prf.upol.cz/skupiny/absolventum/

Aktuální dění na zpravodajském webu

**ZURNAL
ONLINE**

www.zurnal.upol.cz

Mohylové pohřebiště v Dřevohostickém lese: informace z výzkumu v roce 2011

Zájem o minulost, památky s ní spojené a události, které ovlivňovaly běh dějin, je starý téměř jako lidstvo samo. Přestože žijeme v době, která je od úsvitu moderního člověka velice vzdálená, máme stále to štěstí, že v krajině kolem nás jsou ještě v hojné míře přítomny upomínky na relativně nedávné, ale i nám značně vzdálené děje a události. Ať již jsou to majestátní hrady, kostely a kapličky vybízející k rozjímání či aleje a lesoparky, všechno jsou to díla našich předků, která skládají mozaiku kulturní krajiny tak, jak ji známe a jak ji můžeme obdivovat. Mezi méně nápadné, ale přesto mnohdy monumentální památky z dob nám již dosti vzdáleného pravěku, patří také mohylová pohřebiště. Tento druh památek, který se díky intenzivnímu zemědělství zachoval v našich zemích především v zalesněném prostředí, poskytuje odborníkům jedinečnou možnost nahlédnout do světa minulých lidských populací a doplnit skládku představ o životě našich předků. Proto se právě mohylová pohřebiště a jednotlivé mohyly staly předmětem intenzivního zájmu amatérských i profesionálních archeologů od prvopočátku tohoto oboru. Tento zájem trvá dodnes, i když metody poznání a průzkumu těchto unikátních památek od pionýrských dob archeologie značně pokročily.

Dřevohostický mohylník a moravská archeologie na přelomu 19. a 20. století

Jedno z takovýchto mohylových pohřebišť, které na Moravě známe, se nachází i v prostoru Dřevohostického lesa*. Z tohoto relativně malého lesního komplexu známe několik mohylových skupin, které se nachází téměř po celé délce lesní cesty z Bezuchova do Nahošovic. Tento pohřební areál je znám také relativně dlouho, a to díky působení pátera Fratiška Příkryla, jehož zájem o historii a dávné artefakty odhalil v tomto regionu celou řadu památek různého stáří. Jeho přičiněním bylo také sedm z jedenácti mohyl, které objevil, prokopáno. Bohužel z těchto nejstarších výzkumů máme jen kusé zprávy a nálezy se nám také do dnešních dnů nedochovaly.

Již známý dřevohostický mohylník však neuniká pozornosti jedné z nejvýznamnějších postav moravské archeologie konce 19. a první poloviny 20. století Ladislavu Innocencovi Červinkovi. Tento všestranný badatel zde v letech 1908 a 1920 popsal 32 mohyl a 10 z nich prozkoumal. Zjištěné informace shrnul v bohužel nikdy nepublikovaném rukopise z roku 1934 „Mohyly na východní Moravě“. Nejnověji pak poznatky z tohoto pohřebiště a dalších soudo-

Nádoba z povrchu pravěké vrstvy

bých lokalit popsal a kulturně zařadil PhDr. Lubomír Šebela, CSc. (The Corded Ware Culture in Moravia and in the adjacent part of Silesia, catalogue. Brno 1999).

Na základě skutečněných výzkumů a učiněných nálezů je tento mohylník datován do pozdního eneolitu, do období kultury se šňůrovou keramikou (2800/2700–2500/2300 př. n. l.) a kultury se zvoncovitými poháry (2500–2300/2200 př. n. l.).

Projekt „Partnerství pro archeologii“

Na poznatky, které shromáždili naši předchůdci, jsme se v letošním roce rozhodli navázat i my v rámci projektu podporovaného Evropskou unií, „Partnerství pro archeologii“. Ve spolupráci Archeologického centra Olomouc, Katedry historie FF UP a Katedry archeologie FF Západočeské univerzity v Plzni jsme se rozhodli revidovat starší výzkumy a doplnit soubor poznatků o nová data, která poskytují moderní metody, se kterými dnešní archeologie pracuje.

Předmětem našeho zájmu se stala nejsevernější skupina mohyl. Mezi naše cíle v tomto roce i příštích letech patří především podrobná rekonstrukce a detailní geodetické zaměření mohylníku, revizní výzkum vybraných mohyl a hlavně prostoru mezi nimi. Informace z takto pojetého výzkumu, do kterého zapojujeme i další vědní disciplíny, byl měl ověřit a zpřesnit datování mohyl a přispět k řešení otázek s pojených se vzájemnou a často diskutovanou otázkou interakce obou výše zmiňovaných kultur.

Bohužel díky nepřízní počasí se nám v letošní sezóně podařilo prozkoumat jen část jedné mohyly. Nicméně i takto omezený objev přinesl několik poměrně zajímavých informací.

Nová data a poznatky

Podařilo se nám zjistit, že plášť mohyly byl vybudován ze dvou vrstev a byl porušen mladším vkopem, který nepochybně souvisí s výzkumnou činností Příkrylovou a Červinkovou. Na základě zkoumání okolí mohyly můžeme snad také předpokládat, že materiál použitý k budování tohoto pohřebního monumentu pochází z jeho bezprostředního okolí. Z pláště mohyly se nám pak podařilo získat několik kusů pazourkových a jeden kamenný nástroj. Keramické nálezy byly nepočetné, ale přesto jsme zachytili dva drobné zlomky keramiky ze zdobených zvoncovitých pohárů. Dalším zajímavým zjištěním bylo, že pod mohylovým náspem je pravděpodobně konzervován původní pravěký terén – tzv. půdní typ. K našemu překvapení se právě na úrovni tohoto pravěkého povrchu podařilo objevit téměř celou keramickou nádobu, která byla uložena mimo předpokládaný centrální hrob v jihovýchodní části mohyly. Dokládá tak další aktivitu, které nemusely přímo souviset s hlavním pohřbem v centrální části mohyly. Jelikož se jedná o atypický tvar, není zatím přesně datována, nicméně mohla by náležet do období počátku nebo závěru eneolitu. Další zajímavé zjištění bylo učiněno, když jsme v jednom zkoumaném čtverci zcela odstranili plášť mohyly i původní pravěký terén a na úrovni přírodního podlo-

Dokumentace archeologické situace

ží se vyrýsovaly 4 sloupové/kulové jámy. To nám signalizuje starší lidskou aktivitu v prostoru mohylníku, která nemusí přímo souviset s pohřebišťem, ale může indikovat například jiné sídelní aktivity ještě starší než zkoumané pohřebiště. Další zajímavé informace nám nepochybně přinesou výsledky přírodovědných a fyzikálních analýz, kterým budou podrobeny vzorky odebrané při výzkumu. Získáme tak podrobnější poznatky o vlastních mohylách, o soudobém přírodním prostředí, celkovém pravěkém osídlení apod.

Stručnou zprávu o letošním výzkumu musíme považovat jen za předběžnou, neboť získaný materiál se stále ještě zpracovává. Těšme se na další výzkumné sezony, které slibují podstatné rozšíření velice zajímavých poznatků, kterých se nám prozatím podařilo dosáhnout.

Výzkumný tým:

PhDr. Petr Kříšťuf, Ph.D., Katedra archeologie FF Západočeské univerzity v Plzni, PhDr. Jaroslav Peška, Ph.D., Archeologické centrum Olomouc, Mgr. Ladislav Rytíř, Katedra historie FF UP – sekce archeologie

Mgr. Ladislav Rytíř, sekce archeologie KHI FF UP, foto dr. Petr Kříšťuf

(Vznik článku byl podpořen projektem OP VK Partnerství pro archeologii (CZ.1.07/2.4.00/17.0056), který je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky)

* Dřevohostický les – lesní komplex mezi obcemi Dřevohostice, Radkova Lhota, Bezuchov a Hradčany, cca 7 km východně od Přerova

Dar paní Josefiny Napravilové...

mj. vyučovala angličtinu i studenty lékařství, rozhodla se své úspory rozdělit na tři díly mezi Univerzitu Palackého v Olomouci, Západočeskou univerzitu v Plzni a Univerzitu Hradec Králové. Pro Lékařskou fakultu UP to představovalo dar ve výši 700 tisíc korun a podle přání mecenášky mají z této sumy každoročně obdržet stipendium vybraní posluchači LF. „Chtěla bych touto sumou do studentů trochu drcnout, aby se začali učit, aby měli ctížádnost být dobrými lékaři, protože být lékařem je jedna

Dokončení ze str. 1

z nejdůležitějších profesí vůbec,“ sdělila paní Josefina Napravilová před časem v rozhovoru pro Žurnál UP.

Stipendium Josefiny Napravilové je poskytováno nejlepšímu studentovi magisterského programu prvního ročníku a nejlepšímu absolventovi magisterského programu LF UP, a to od akademického roku 2009/2010. Do současné doby bylo díky mecenášství Josefiny Napravilové rozděleno studentům LF UP 150 tisíc korun.

Milada Hronová, foto na str. 1 Marek Otava

Moderní a atraktivní studijní materiály pro posluchače biologických oborů Kreativní svět fyziologie

Fyziologie představuje dynamický, multidisciplinární obor, zabývající se podstatou fungování živých organismů. Svým významem patří k základním biologickým oborům propojujícím mnoho dalších vědních disciplín – od fyziky, chemie, anatomie, genetiky, molekulární biologie až po psychologii a medicínu. Moderní fyziologie se při hledání odpovědí stále více orientuje na buněčnou a molekulární úroveň. Dynamika a vzájemná provázanost fyziologických procesů v kombinaci s molekulární těžko představitelnou úrovní, dělá z fyziologie sice zajímavý, ale po stránce didaktické poměrně obtížný předmět. Poskytnout studentům moderní přehledné a atraktivní studijní materiály a poukázat na zajímavé stránky fyziologie včetně propojení s praxí každodenního života – takové jsou cíle i dvou vzdělávacích projektů, které se aktuálně řeší na UP.

Od fyziologie k medicíně

Projekt, rozvržený na období 2009–2012, je řešený ve spolupráci s ÚŽF AV v Brně a VFU v Brně a vedle základního řešitelského týmu se na něm podílí řada externích odborníků z různých výzkumných, lékařských i pedagogických i institucí. Realizace probíhá formou celodenních seminářů skládajících se z teoretické a praktické části. Součástí seminárního cyklu je i exkurze na zahraniční univerzitu. Účast na seminářích je omezena pro registrovaný počet studentů, kteří jsou navíc pro praktickou část dělení do malých pracovních skupin. Práce s menšími počty studentů umožňuje mnohem efektivnější výklad. Ke každému semináři je pro účastníky vydaná doplňková publikace na dané téma (jsou však ve formátu pdf přístupné všem zájemcům prostřednictvím projektového webu).

První cyklus projektových seminářů, který proběhl v r. 2010 v Brně, byl úspěšně ukončen. V letošním roce převzal štafetu olomoucký region. V rámci jarní etapy dosud proběhly čtyři semináře a exkurze na druhou nejstarší evropskou univerzitu – jagelonskou univerzitu v Krakově. Bohatá fotogalerie z projektových seminářů, stejně jako projektové publikace ve formátu PDF, jsou přístupné na projektovém webu.

Aktuálně vrcholí přípravy podzimního cyklu seminářů Od fyziologie k medicíně. V říjnu proběhne seminář na téma Laboratorní hematologie (garant Hematoonkologická klinika FN ve spolupráci s Ústavem biologie LF). Další podzimní seminář bude věnován Prenatální diagnostice (garant Oddělení klinické biochemie a imunogenetiky FN ve spolupráci s Ústavem lékařské gene-

Z únorového kurzu Kmenové buňky: intravenózní aplikace do ocasní arterie myši umístěné ve fixační kleci

Nový newsletter Filozofické fakulty UP: Aspekt 3/2011

Nové číslo Aspektu přináší rozhovory s tajemnicí fakulty Ing. Jiřinou Menšíkovou a překladatelem a absolventem FF Davidem Záleským, představuje fakultní Akademický senát prostřednictvím jeho předsedy, nabízí přehled grantových příležitostí i aktivit studentských spolků a další informace. Najdete jej na adrese www.ff.upol.cz/menu/o-fakulte/aspekt-newsletter-ff/. -red-

tiky a fetální medicíny). Cyklus olomouckých seminářů bude uzavírat atraktivní téma Kardiologie 3. tisíciletí (garant 1. interní klinika FN).

Celý projekt bude završen na jaře r. 2012 konferencí, na které budou prezentovat výsledky svého výzkumu jak renomovaní odborníci různých pracovišť, tak mladí začínající vědečtí pracovníci se svými dílčími výsledky v rámci bakalářských, magisterských a doktorských prací. (Bližší informace viz <http://cit.vfu.cz/fyziolmed/>.)

Kreativní fyziologie

Cílem projektu (2011–2014) je komplexní zpracování standardních i alternativních výukových materiálů ve čtyřech základních oblastech: rostlinná, živočišná, humánní a obecná fyziologie. Témata budou zpracována formou několika vzájemně propojených modulů: texty, multimediální prezentace, původní animační schémata, výkladový slovník, testové otázky a obrazová databáze.

Zcela ojedinělý je nadstavbový modul tzv. virtuálních procházek, které by měly atraktivní názornou formou představit různá pracoviště zabývající se fyziologickou problematikou jak z hlediska základního výzkumu, výuky i aplikací. Prozatím jsou v jednání pracoviště King's College London, CNRS, Paříž, Medical Centre, Seattle, USA, Masarykův onkologický ústav v Brně aj.

Výstupy obou projektů jsou průběžně k dispozici na webu projektů a zpřístupněny tak nejen hlavní cílové skupině (studenti PŘF, LF, PdF), ale i zájemcům z řad široké veřejnosti. Řešitelé tak doufají, že oba projekty doplní řadu již úspěšně realizovaných populárně vzdělávacích aktivit na PŘF, jako byl např. projekt Srdce srdcí (www.srdcesrdci.upol.cz) nebo již tradiční Přírodovědní jarmark a Univerzita dětského věku.

RNDr. Ivana Fellnerová, Ph.D., foto autorka

Katedra anglistiky a amerikanistiky překládá univerzitní dokumenty

Od roku 2007 nabízí Katedra anglistiky a amerikanistiky FF UP bakalářský studijní program Angličtina se zaměřením na tlumočení a překlad, od letošního roku pak i navazující magisterský program téhož zaměření, přičemž oba obory se těší vysokému zájmu uchazečů. Nově zformovaná anglistická tlumočnicko-překladatelská sekce (ATP) rozvíjí dlouholetou translologickou tradici, o kterou se na Katedře anglistiky a amerikanistiky zasloužila především doc. Dagmar Knittlová, žačka Jiřího Levého, který na UP působil v letech 1950–1964. Před několika měsíci začala anglistická tlumočnicko-překladatelská sekce KAA z iniciativy prorektora doc. Víta Zouhara spolupracovat s Rektorem UP a zajišťovat překlady klíčových univerzitních dokumentů do anglického jazyka.

Dosud byl např. přeložen nový Studijní a zkušební řád, jenž od tohoto akademického roku zavádí celou řadu novinek, dále zaměstnanecké smlouvy, smlouvy o výpůjčkách identifikačních karet, bezpečnostní směrnice a další.

Díky orientaci ATP sekce na nejmodernější trendy ve využívání počítačových technologií pro podporu překladu nepředstavují problém ani projekty složitější, než je překlad standardního textového dokumentu. Do anglického jazyka tak byla lokalizována např. i elektronická přihláška ke studiu na UP (lokalizace = komplexní převedení systému/nástroje/software do jiného jazykového prostředí).

Cizojazyčné verze univerzitních dokumentů jsou součástí „výkladní skříň“, kterou se UP prezentuje okolnímu světu, cílem Katedry anglistiky a amerikanistiky je proto zajistit jejich vysokou kvalitu. Samozřejmě součástí překladatelského procesu je důkladná věcná rešerše, jazyková kontrola rodilým mluvčím znalým českého jazyka i univerzitní problematiky či zajištění toho, aby výchozí i cílový dokument měly shodnou grafickou podobu.

Spolupráce Rektorátu UP a KAA v této záležitosti se jeví jako funkční příklad žádoucí a logické synergie mezi administrativními a akademickými složkami UP, kterých by do budoucna mohlo vzniknout více – ku prospěchu všech zúčastněných.

PhDr. Pavel Král
tlumočnicko-překladatelská sekce KAA

ZEPTALI JSME SE ZA VÁS

Olomoucká univerzita přistoupila k rekonstrukci svého Studijního a zkušebního řádu. Učinila tak s odůvodněním, že se za poslední roky výrazně změnil charakter studia na vysoké škole, čímž zestárly i platné předpisy. S novým Studijním a zkušebním řádem UP, který nabyl účinnosti 1. září, se v těchto dnech seznamují jak studenti UP, tak pedagogové a administrativní část univerzity. Při této příležitosti jsme se zeptali, co si o tomto předpisu myslí doc. Vít Zouhar, prorektor pro studijní záležitosti UP:

Jaký je podle vás nový Studijní a zkušební řád UP? Jakou máte dosavadní zpětnou vazbu?

Doc. Vít Zouhar, prorektor pro studijní záležitosti UP: *Necelé dva měsíce účinnosti nového Studijního a zkušebního řádu UP jsou přeci jen příliš krátká doba na jeho hodnocení. Nicméně jsem přesvědčen, že se nám v uplynulém akademickém roce podařilo společně se zástupci všech osmi fakult připravit takový řád, který mnohem lépe odpovídá potřebám UP i dikci legislativy. Řád je více flexibilní vůči specifickým fakult, lépe respektuje práva a povinnosti studentů a také nabízí například nástroj k diferencovanějšímu hodnocení studentů, než tomu bylo dříve.*

Nicméně je zcela přirozené, že se ozývají také kritické hlasy, ať už v souvislosti se zaváděnými změnami nebo výkladem některých institutů (výjimka, přestup apod.). Je jisté, že ani tento Studijní a zkušební řád nemůže mít moc kouzelného proutku, díky němuž bychom od prvního září všichni na UP přešli na nové procesy, které tento řád upravuje, a eliminovali některé odlišné výklady. Jsem však přesvědčen, že za necelé dva měsíce od nabytí účinnosti se díky konkrétním zkušenostem podařilo doladit vše zásadní. Nyní je třeba s řádem pracovat.

Ptala se M. Hronová

Studenti diskutovali s primátorem města

V podvečerních hodinách 25. října se v zasedací místnosti na radnici setkali studenti středních a vysokých škol s primátorem města Martinem Novotným, aby společně diskutovali o aktuálních a chystaných projektech a plánech, které jsou v Olomouci v současnosti buď realizovány nebo se jejich uskutečnění očekává v blízké budoucnosti.

První část setkání primátor seznámil studenty s jednotlivými projekty, mezi kterými se vyskytly mimo jiné i přestavba hotelu Sigma na čtyřhvězdičkový hotel Clarion, dále také nově budovaný hotel Ibis, který se přebudovává z bývalé sladovny, projekt „Nová Envelope“, Silo Tower, Laffayet offices či z projektů asi nejnámější Santovka.

V rámci diskuze se studenti zajímali asi nejvíce o problematiku zimního stadionu, respektive jeho rekonstrukce či případné výstavby nové multifunkční haly na zelené louce. „Zimní stadion je zakleté téma, které visí nad Olomoucí již několik let,“ zmínil primátor a podotkl, že je otázkou týdnů, kdy bude rozhodnuto, zda půjde o rekonstrukci či novou stavbu. Také byly zmíněny projekty Univerzity Palackého, jejichž nová výzkumná centra a pracoviště také obohacují architektonický vzhled moderního města. Studenty též zajímaly důvody prodeje některých nemovitostí v majetku města.

Studenti se s primátorem shodli, že vzhledem k přínosnosti diskuze se v brzké době bude obdobné setkání opět opakovat. „Dověděl jsem se spoustu zajímavých informací a i pan primátor si vzal k srdci některé naše názory na konkrétní problémy,“ komentoval akci David Čapek, student 3. ročníku Přírodovědecké fakulty UP.

Josef Kaštil, student FTK

Nabídka pro studenty Pedagogické fakulty UP

Vážení studenti Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci,

právě jsme pro vás otevřeli jedinečnou nabídku výběrových stáží, exkurzí, workshopů a přednášek zaměřených na rizikové chování na internetu a další související témata. Vzdělávací aktivity jsou realizovány v rámci projektu E-SYNERGIE – vědeckovýzkumná síť pro rizika elektronické komunikace, který se zaměřuje na témata spojená s rizikovým chováním na internetu: kyberšikana, kybergrooming, sexting, stalking, rizikové chování v sociálních sítích (Facebook), prevence kriminality, trestná činnost páchaná na dětech apod. Díky našemu projektu můžete navštívit zajímavé přednášky a workshopy, absolvovat exkurze u Policie ČR, exkurzi/stáž u firmy Vodafone Czech Republic, a. s., v Praze atd.

Přihlaste se do projektu E-SYNERGIE již dnes!

Podrobnosti naleznete na internetových stránkách projektu www.esynergie.cz. Další informace vám ochotně poskytne koordinátor projektu dr. Kamil Kopecský či projektový koordinátor dr. René Szotkowski.

Za realizační tým dr. Kamil Kopecský
Centrum PRVoK PaF UP

Realizováno v rámci projektu:

E-SYNERGIE – VĚDECKOVÝZKUMNÁ SÍŤ PRO RIZIKA ELEKTRONICKÉ KOMUNIKACE
(Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.4.00/17.0062)

Jak se žije studentům UP v zahraničí – program Erasmus

Na studijním pobytu v Bernu (3) Švýcarské zmatení jazyků

Prvních čtrnáct dní v Bernu proběhlo v podobě intenzivního kurzu němčiny pro cizince, kde jsem se cítil jako vyžděděnc, protože jsem se snažil mluvit německy. Všichni spolužáci (z Maďarska, Rumunska, Litvy, Itálie, Belgie aj.) spolu o přestávkách mluvili pouze anglicky, což by mi nedělalo problém, říkal jsem si však: „Jsem ve Švýcarsku proto, abych se zdokonalil v angličtině?“ Tito spolužáci (bydlící pohromadě na drahých kolejkách na okraji Bernu) spolu dodnes organizují všelijaké anglicky mluvící večírky, kterých se (hlavně z jazykových důvodů) neúčastním.

Každý ví, že Švýcarsko je zemí čtyř jazyků, avšak s italským a retorománštinou se v Bernu setkáte jen zřídka. Retorománštiny hovoří jen malé množství lidí v kantonu Graubünden (největší kanton na východě území, v Alpách) a italsky především v kantonu Tessin (Ticino, na hranicích s Itálií). Francouzsky se mluví v několika kantonech na jihozápadě. I v Bernu je francouzština relativně rozšířená, já ale umím jen pozdravit a poděkovat, takže mi tento jazyk není příliš k užítku. Němčinu zde sice ovládají téměř všichni, nikdo ji však v běžné konverzaci nepoužívá.

Když jsem poprvé šel nakupovat do Migrosu (nejznámějšího švýcarského obchodního řetězce), nebyl jsem překvapen jenom extrémně vysokými cenami potravin, nýbrž také pozdravem (Grüess-ech), který jsem uslyšel od prodavačky. Bärndütsch je jeden ze švýcarských dialektů a velice se od němčiny liší. Abych mohl alespoň trochu proniknout do společnosti opravdových Bernanů, nestačí bohužel znalost německého spisovného jazyka, ale je nutné dialektu alespoň porozumět, proto se ho jednou týdně učím a po pěti týdnech mi i (místy) rozumím.

Velostation

Viktor Tichák, student 3. ročníku české a německé filologie na Filozofické fakultě UP, nyní na studijním pobytu v rámci programu Erasmus – Universität Bern, Philosophisch-historische Fakultät (zimní semestr 2011/2012)

Majitelé pokojů, ve kterém bydlím, jsou místní, a tedy mluví především dialektem. Mám s nimi velmi dobré vztahy, proto vždy, když společně pijeme kávu, sdělují mi různé zajímavé jevy ve svém jazyce a mou snahu porozumět velmi podporují. Několikrát mi v novinách našli článek napsaný v dialektu (přestože Bärndütsch nemá žádnou standardizovanou psanou formu), který se ve volném čase pokouším rozluštit. Tato činnost mi v mnohém připomíná křížovky.

Mnoho výrazů bernské němčiny pochází z francouzštiny. Slovo „Velo“ používá skoro každý Švýcar (místo německého „Fahrrad“), protože kolo je nejčastějším dopravním prostředkem, švýcarskou vládou velmi podporovaným. „Merci“ uslyšíte ještě častěji (namísto „Danke“ pro „děkuji“).

We i zmittst ir Nacht ufwache u nimm cha pfuuse (když se v noci probudím a nemůžu spát), přemýšlím nad komplikovaností situace některých spolužáků, kteří kromě dialektu a němčiny ovládají ještě francouzštinu a angličtinu a studují arabštinu a slavistiku, kde v prvním ročníku povinně absolvují kurz ruštiny a ve druhém si volí druhý slovanský jazyk (a to nepočítám povinný kurz staroslověnštiny). Tento případ je reálný, nikoli pouze teoretický. K tomu už je skoro třeba velké násobilky.

Díky tomu, že už teď dialektu rozumím, spolůžáci se se mnou baví víc, i když vědí, že na mě musejí mluvit pomalu. Vztah většiny ke spisovné němčině je totiž spíše negativní, a to (což mě překvapilo) i u studentů germanistiky. Dialekt je zkrátka jedním z hlavních aspektů místní kultury.

Žádné projevy tradic jsem tu zatím nezaznamenal, proto se těším na návštěvu cibulového trhu, který se koná na konci listopadu a při kterém bude celé město osázeno stánky s cibulí (praktický důvod mi zatím uniká). A jak už název „Zibelemärit“ napovídá, bude se hodně mluvit bernsky.

Viktor Tichák (foto autor)

Absolventi olomoucké germanistiky získali prestižní navazující stipendium DAAD

Dva absolventi bakalářského studijního programu z Katedry germanistiky FF získali počínaje letošním akademickým rokem prestižní stipendium od organizace Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD), určené k realizaci celého navazujícího magisterského studia v Německu. Nastupují na univerzitu v Augsburgu a v Berlíně (FU Berlin). Žádosti o tento druh stipendia procházejí přísným výběrovým řízením, o to více je potěšující, že bylo stipendium přiděleno hned dvěma studentům z jedině katedry, a svědčí to o vysoké úrovni konkurenceschopnosti v evropském měřítku.

O toto stipendium se přitom mohou ucházet absolventi bakalářského studia libovolných oborů (tomu odpovídá i název stipendia Studienstipendium für Graduierte aller

wissenschaftlicher Fächer). Je ovšem třeba mít na zřeteli, že letošní termín k dodání podkladů je už 15. listopadu.

Mimoto vypisuje DAAD i stipendia na letní kurzy v Německu (Hochschulsommerkurse), určené pro studenty se zájmem o němčinu a německou kulturu. I v tomto případě je termín pro podání žádosti 15. listopadu. Stejný termín je stanoven i pro podávání žádostí o výzkumná stipendia pro doktorandy a mladé vědce (Forschungsstipendien für Doktoranden und Nachwuchswissenschaftler). Více informací lze nalézt na stránkách www.daad.de nebo je možné kontaktovat olomouckého lektora DAAD, Mag. Roberta Jodlbauera z Katedry germanistiky FF.

Mgr. Veronika Opletalová
Katedra germanistiky FF

Noví profesori UP

Mezi 80 profesorkami a profesory jmenovanými prezidentem republiky 24. června, byli také noví profesori a profesorky Univerzity Palackého. V rámci tradičního představení na stránkách univerzitního týdeníku přinášíme jejich další krátké portréty:

Prof. MUDr. Roman Herzig, Ph.D., FESO

Lékařská fakulta, Neurologická klinika

Obor: neurologie

Vědecká a výzkumná specializace: cerebrovaskulární onemocnění, neurosonologie

Prof. Roman Herzig je autorem/spoluautorem 15/67 vědeckých publikací in extenso v oboru neurologie, z toho v zahraničí 11/24; citovanost: 177 citací (z toho 109 v SCI).

Významné publikace z posledních pěti let:

• Inoue S, Wanyang L, Inoue K, Mineharu Y, Takenaka K, Yamakawa H, Abe M, Jafar JJ, Herzig R, Koizumi A.: *Combination of linkage and association studies for brain arteriovenous malformation*. Stroke 2007; 38(4): 1368-70. IF 6,296 • Šaňák D, Herzig R, Král M, Bártková A, Zapletalová J, Hutýra M, Školoudík D, Vlachová I, Veverka T, Horák D, Kaňovský P.: *Is atrial fibrillation associated with poor outcome after thrombolysis?* J Neurol 2010; 257(6): 999-1003. IF 3,853 • Liu W, Morito D, Takashima S, Mineharu Y, Kobayashi H, Hitomi T, Hashikata H, Matsuura N, Yamazaki S, Toyoda A, Kikuta K, Takagi Y, Harada KH, Fujiyama A, Herzig R, Kricshek B, Zou L, Kim JE, Kitakaze M, Miyamoto S, Nagata K, Hashimoto N, Koizumi A.: *Identification of RNF213 as a susceptibility gene for moyamoya disease and its possible role in vascular development*. PLoS ONE 2011; 6(7): e22542. IF2010 4,411.

Zatím poslední kongresovou přednášku s názvem *Využití transkraniální dopplerovské sonografie k posouzení obnovy cerebrální vazomotorické reaktivity po extra-intrakraniálním bypassu u pacientů s ischemickým iktem na podkladě chronické okluze vnitřní krkavice* přednesl prof. Herzig v rámci VII. olomouckého workshopu cévní neurologie (11. neurosonologické dny „Pokroky v neurosonologii“, červen 2011, Olomouc).

Prof. Herzig vede pět postgraduálních studentů v oboru Neurologie, další tři studenti již úspěšně obhájili disertační práci. Na Lékařské fakultě UP přednáší Neurologii.

V letech 2008–2010 byl členem a od roku 2011 je předsedou International Liaison Committee European Stroke Organisation. Je rovněž členem vědeckého výboru European Stroke Conference pro období 2010–2012. Působí jako evropský koordinátor genetického výzkumu onemocnění moyamoya. V letech 1997–2004 byl sekretářem redakční rady a od roku 2011 je členem redakce časopisu Česká a slovenská neurologie a neurochirurgie. Je řešitelem grantového projektu IGA MZ ČR, spoluředitelem tří a odborným spolupracovníkem dalších tří grantů IGA MZ ČR.

-red-, foto -mo-

Prof. MUDr. Radovan Pilka, Ph.D.

Lékařská fakulta, Porodnicko-gynekologická klinika

Obor: gynekologie a porodnictví

Vědecká a výzkumná specializace: gynekologie a porodnictví

Prof. Pilka je autorem/spoluautorem 72 vědeckých publikací, z toho v zahraničí 17; citovanost: 152 SCI a SCOPUS.

Významné publikace z posledních pěti let:

• Pilka, R., Oborná, I., Lichnovský, V., Havelka, P., Fingerova, H., Eriksson, P., Hansson, S., Casslen, B.: *Endometrial expression of the estrogen sensitive genes MMP-26 and TIMP-4 is altered by a substitution protocol without downregulation in IVF patients*. Hum Reprod, 2006, 21(12); s.3146-3156, IF 3,769. Oceněno „Cenou Děkana za významnou publikační činnost v roce 2006“. • Pilka, R., Nosková, V., Domanski, H., Andersson, C., Hansson, S., Casslen, B.: *Endometrial TIMP-4 mRNA is expressed in the stroma, while TIMP-4 protein accumulates in the epithelium, and is released to the uterine fluid*. Mol Hum Reprod., 2006, 12(8); s.497-503, IF 3,191. • Pilka, R., Marková, I., Dušková, M., Procházka, M., Tozzi, M., Kudela, M.: *Immunohistochemical evaluation and lymph node metastasis in surgically staged endometrial carcinoma*. Eur J Gyn Oncol, 2010, XXXI, n.5, s.530-535, IF 0,641. This study was supported by IGA MZ CR grant NR 9098-4/2006. • Marková I., Dušková M., Procházka, M., Kudela M., Lubušský, M., Zapletalová, J., Pilka R.: *Selected immunohistochemical prognostic factors in endometrial cancer*. Int J Gyn Cancer. 20, 2010, 4, pp.576-582, IF 1,932. This study was supported by IGA MZ CR grant NR 9098-4/2006.

Dosud poslední kongresovou přednášku s názvem *Robotická chirurgie v gynekologii* (vyzvaná přednáška) uvedl prof. Pilka v rámci Celostátní konference ČGPS (Hradec Králové, červen 2011).

Prof. Pilka vede osm postgraduálních studentů, z toho tři obhájili Ph.D., v oboru Gynekologie a porodnictví. Na Lékařské fakultě přednáší Gynekologii a porodnictví.

Je spoluautorem anglických skript, která v letošním roce vydalo Vydavatelství UP pod názvem Gynekologie, Obstetrics (autoři Pilka, Procházka a kol.) pro studenty General medicine.

Prof. Radovan Pilka, Ph.D., je přednostou Porodnicko – gynekologické kliniky LF UP.

-red-, foto archiv prof. R. Pilky

Předsednictvo Rady vysokých škol nesouhlasí s návrhem rozpočtu VŠ

Předsednictvo Rady vysokých škol vyzvalo ministra školství, aby zajistil prostor pro podrobné projednání návrhu věcného záměru zákona o finanční pomoci studentům v RVŠ ještě před jeho předložením do vnějšího připomínkového řízení. Podle zástupců VŠ nebyla reprezentace vysokých škol dosud s textem návrhu řádně seznámena. „Případné předložení VZZ FPS bez řádného projednání s reprezentací vysokých škol do vnějšího připomínkového řízení společně s věcným záměrem zákona o vysokých školách je nutno považovat za přímé porušení § 92 Zákona č. 111/1998 Sb., zákon o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů,“ uvádí se v přijatém usnesení. Předsednictvo RVŠ dále uložilo předsedovi svolat na 10. 11. 2011 mimořádné zasedání k zaujetí stanoviska k verzi věcného záměru zákona o vysokých školách, která má být předložena do vnějšího připomínkového řízení.

Předsednictvo RVŠ také vyslovilo zásadní nesouhlas s návrhem rozpočtu vysokých škol na rok 2012. Reprezentace VŠ upozornila, že jeho přijetí by znamenalo nejen další výrazný pokles celkového rozpočtu vysokých škol, ale i snížení průměrných výdajů na jednoho studenta, poměru výdajů na vysoké školy k HDP i podílu vysokého školství na rozpočtové kapitole školství.

Podrobné informace ze zasedání předsednictva RVŠ 20. 10. jsou k dispozici na www.radavs.cz/index.php. -mav-

Schola ludus...

Dokončení ze str. 1

dovali naši existenci přece jen poněkud atomizovaně. Myslím si, že nastal čas, kdy je potřeba vytvořit podmínky pro to, abychom se začali blíže poznávat, diskutovat o aktuálních tématech a hledat další náměty pro posílení dalšího rozvoje fakulty. A právě toto setkání k tomu může napomoci,“ uvedla v úvodu děkanka FZV doc. Jana Marečková.

V průběhu první části programu byli studenti seznámeni se zahraničními aktivitami fakulty v rámci programu Erasmus, k tématům setkání patřila také fakultní publikační činnost, v jejímž kontextu bylo představeno recenzované periodikum Profese online. Zajímavý bod programu představovaly výstupy projektu FRVŠ, jenž byl zaměřen na způsob prezentace výsledků vědy a výzkumu v oblasti ošetrovatelství směrem k laické klientele.

Po slavnostním přípitku následovala druhá část programu, jejímž hlavním obsahem byly prezentace specifických dovedností jednotlivých oborů pěstovaných na FZV. Tato „škola hrou“ byla určena nejen přítomným studentům, ale i pedagogům a hostům setkání. Neformální atmosféru dovršila hudební složka v podání cimbálové muziky i studentské rockové kapely.

Fakulta zdravotnických věd UP je osmou, a tedy nejmladší fakultou olomoucké univerzity. Její první posluchači nastoupili ke studiu v akademickém roce 2008/2009. FZV nabízí bakalářské, magisterské i doktorské studium. Od jejího vzniku absolvovalo FZV přes šest stovek studentů a počet zájemců o studium stále roste. Letos podalo přihlášky více než 1 800 uchazečů a počet přijatých studentů překročil hranici osmi set.

Další informace o fakultě najdete na stránkách FZV www.fzv.upol.cz.

-mav-, foto na str. 1 Marek Otava

Návrhy kandidátů pro Přednášku významného absolventa UP

Od 15. září mohou členové akademické obce nebo absolventi Univerzity Palackého, ve smyslu Statutu přednášky významného absolventa UP č. B3-06/14-RR, podávat návrhy na kandidáta k proslovení Přednášky významného absolventa UP pro rok 2012. Návrh lze podat prorektorovi UP prof. Lubomíru Dvořákovi, CSc. (lubomir.dvorak@upol.cz) **do 15. listopadu 2011**. Více informací najdete na www.zurnal.upol.cz/seznamy/aktualne/browse/2/.

Univerzita obnovila unikátní hradební zahrady

Větami z "olomoucké" symfonie č. 6 Wolfganga Amadea Mozarta byly 19. října slavnostně otevřeny nově obnovené hradební zahrady Univerzity Palackého. Zahrady, umístěné nad Bezručovými sady za objekty v Křížkovského ulici 8 až 12, budou sloužit nejen univerzitě, ale řízeně i široké veřejnosti. Jejich nynější revitalizace trvala zhruba rok a vyžádala si přes jedenáct a půl milionu korun. Převážnou část nákladů hradila evropská dotace.

„Úkolem univerzity je vzdělávat, pěstovat vědu a umění. Existuje však také jejich tzv. třetí role. Právě revitalizací těchto zahrad ji Univerzita Palackého aktuálně naplňuje. Obnovením a zpřístupněním těchto zahrad totiž ukazuje, že má zájem podílet se také na kulturním rozvoji regionu, v němž se nachází. Univerzita Palackého nemůže existovat bez města Olomouce, město Olomouc nemůže existovat bez Univerzity Palackého,“ sdělil v aule Filozofické fakulty prof. Miroslav Mašláň, rektor UP.

Parkánové zahrady za univerzitními budovami v ulici Křížkovského 8–14, tedy za bývalou proboštskou rezidencí a kanovníckými domy, dnešním Rektorátem UP a FF UP, jsou jedním z nejstarších míst v Olomouci. Zmínky

o těchto domech pocházejí z nejranější historie Olomouce. Zahrady samé pak vznikaly později, v 15. a 16. století. Stejně jako olomoucké parky, tak i čtveřice zmiňovaných zahrad je součástí zeleného prstence, jenž obepíná historické městské jádro. „Součástí kulturního obrazu města jsou její plochy i budovy. V tomto smyslu zde občané Olomouce budou moci vnímat, že univerzita není uzavřený celek. Prostor zahrady je jako stvořený k pořádání např. letních koncertů, při jejichž organizaci se ke slovu jistě dostanou také studenti,“ řekl doc. Jiří Lach, děkan FF UP.

Před tím, než s rektorem prof. M. Mašlánem za UP, RNDr. Ladislavem Šnevajsem za statutární město Olomouc a Ing. Liborem Kolářem za Krajský úřad Olomouc převzal od těchto zahrad symbolický klíč ke vstupu, dodal, že zahradně-architektonické prostory umístěné nad městskými hradbami se díky své historii a komorní atmosféře nepochybně stanou vyhledávaným místem pro vzdělávání, setkávání či odpočinek nejen studentů, ale všech Olomoučanů. Díky těmto zahradám vznikne také netypický výukový outdoorový prostor.

Pomyslnou třešničkou na dortu je pak opravený a zpřístupněný Jakubský výpad, oblíbený průchod z hradebních zahrad do Bezručových sadů. Jak pro Žurnál UP uvedla Ing. Jiřina Menšíková, tajemnice FF UP, Jakubský průchod je v současné době již otevřen, a to ve všední dny od 7 do 19 hod., v sobotu a ve svátky od 7 do 17 hod. „Společně s kolegy z Rektorátu UP nyní chystáme návštěvní a provozní řád parkánových zahrad. Do vlastních zahrad bude přístup řízený, což znamená s doprovodem. Předpokládám, že zimní období bude přípravou na vlastní provoz zahrad, který bude převážně financován z finančních zdrojů FF UP. Přemýšlíme o vhodném skloubení možné výukové a relaxační funkce. V současné době také hledáme správce tohoto prostoru, který by zajišťoval všechny zahradní činnosti včetně ostrahy tohoto prostoru,“ doplnila tajemnice FF UP Ing. Jiřina Menšíková.

O revitalizaci hradebních zahrad se diskutovalo mnoho let, k uskutečnění však došlo až díky projektu Revitalizace parků a veřejných ploch Univerzity Palackého, který je financován z Evropského fondu regionálního rozvoje a Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Morava.

Projekt je mj. součástí Integrovaného plánu rozvoje města Olomouce „Městské parky“. Pro realizaci stavby jej zpracovali zahradní architektka Ing. Helena Hoferková, architekt Ing. Ladislav Palko a PhDr. Karel Žurek. Zhotovitelem jejich současné podoby je firma Karet. „Specifikem revitalizace bylo vlastní umístění prostor. Nacházejí se v historickém centru Olomouce obklopené kulturními památkami. Z jedné strany jsou ohraničeny výpadem do Bezručových sadů s výškovým rozdílem jedenácti metrů. V návaznosti na omezený přístup jsme tak z velké míry museli volit cestu ručních prací nebo práce prováděné speciálními stroji,“ komentoval pozadí náročné práce Ing. Ladislav Motka.

Milada Hronová, foto Marek Otava

Čeho se dotkly zásadní stavební zásahy a úpravy

- rekonstrukce komunikace pro pěší
- zajištění průchodu mezi parky – rekonstrukce stávajících schodišť mezi jednotlivými parky
- zajištění bezpečnosti návštěvníků – rekonstrukce plotů, zábradlí a branek rekonstrukce altánu
- sadové a parkové úpravy – vytvoření dobové reminiscence barokních zahrad (za Křížkovského 8 a 10), reprezentativní historické zahrady v renesančním stylu (za Křížkovského 12)
- vybudování klidového zázemí pro veřejnost, studenty a akademické pracovníky (za Křížkovského 14)
- nové osvětlení a mobiliář

Opravený a zpřístupněný Jakubský výpad, oblíbený průchod z hradebních zahrad do Bezručových sadů, je otevřený ve všední dny od 7 do 19 hodin, v sobotu a ve svátky od 7 do 17 hodin.

